Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Aktoznawstwo do końca XVIII w. - ćwiczenia , PG_00205569		
Kierunek studiów	Historia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	1.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii -> Zakład Metodologii Historii, Historii Historiografii i Archi		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	prof. dr hab. Rafał Kubicki	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	prof. dr hab. Rafał Kubicki	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	15.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15	2.0	8.0	25

Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z rozwojem, typologią oraz zewnętrzną i wewnętrzną budową form kancelaryjnych do końca XVIII wieku, ze szczególnym uwzględnieniem dokumentów, ksiąg wpisów i akt czynności oraz procesów aktotwórczych. Celem przedmiotu jest także przygotowanie studentów do rozpoznawania, analizy i interpretacji historycznych źródeł kancelaryjnych, sporządzania regestów dokumentów oraz wykorzystania wyników tej analizy w opracowaniu i opisie materiałów archiwalnych.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[HISTL3_W09] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody analizy i interpretacji źródeł historycznych oraz ich znaczenie w badaniach historycznych.	Posiada zaawansowaną wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł historycznych oraz rozumie ich przydatność w badaniach historycznych.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[HISTL3_W04] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu specyfikę wybranych kierunków badań historycznych, takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, rodziny oraz gender history	Zna różne kierunki badań z zakresu archiwistyki i zarządzania dokumentacją, takich jak badania procesów archiwotwórczych, w tym procesów aktotwórczych i archiwizacji, badań informatologicznych, w tym systemów informacyjnych, itp.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[HISTL3_K02] Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych i zawodowych związanych z wybraną specjalnością oraz do współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego w zakresie edukacji i promocji dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski, regionu i Europy.	Potrafi efektywnie planować i organizować proces samodzielnego zdobywania oraz systematycznego utrwalania wiedzy z zakresu aktoznawstwa i dyplomatyki, wykorzystując literaturę przedmiotu oraz źródła historyczne.	[SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
[HISTL3_U01] Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę:do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów z zakresu historii poprzez właściwy dobór źródeł, ich krytyczną analizę oraz syntezę informacji oraz formułować i rozwiązywać problemy z zakresu wybranej specjalności	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę: formułować oraz, poprzez właściwy dobór źródeł informacji, krytyczną ich analizę i syntezę, rozwiązywać złożone i nietypowe problemy z zakresu archiwistyki, w tym badań procesów aktotwórczych i archiwizacji.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[HISTL3_W08] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu fachową terminologię z zakresu nauk historycznych (także w przynajmniej jednym języku nowożytnym), a także terminologię nauk humanistycznych i społecznych oraz podstawowe pojęcia w języku starożytnym.	Opanował fachową terminologię z zakresu archiwistyki, jak też podstawową terminologię właściwą informatologii oraz rozumie podstawowe pojęcia w języku dawnym występujące w źródłach.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[HISTL3_W02] Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę o historii dawnych i współczesnych ziem polskich	Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę z zakresu archiwistyki i zarządzania dokumentacją, w tym o procesach archiwotwórczych zachodzących w dawnych i współczesnych systemach kancelaryjnych.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna

Treści przedmiotu

Ćwiczenia obejmują praktyczną analizę dokumentów, ksiąg wpisów oraz akt czynności powstałych do końca XVIII wieku. Przedmiot wprowadza w zagadnienia rozwoju, typologii i budowy form kancelaryjnych charakterystycznych dla okresu wyłączności dokumentu, ksiąg wpisów i akt czynności. Studenci uczą się rozpoznawać podstawowe rodzaje źródeł kancelaryjnych oraz analizować ich cechy zewnętrzne (materiał pisarski, formę, pieczęcie, sposoby uwierzytelniania) i wewnętrzne (formuły dyplomatyczne oraz klauzule dokumentu). Nabywają również umiejętność sporządzania regestów dokumentów, a także rozpoznawania i analizowania ksiąg wpisów oraz akt luźnych, z uwzględnieniem ich znaczenia dla opracowania i opisu archiwalnego.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Prace wykonywane podczas zajęć dydaktycznych	51.0%	75.0%
Udział w dyskusji problemowej	51.0%	25.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	A.1. wykorzystywana podczas zajęć Robótka H., Ryszewski B., Tomczak A., Archiwistyka, Warszawa 1989 Metodyka pracy archiwalnej, red. S. Nawrocki i S. Sierpowski, Poznań 2001 Nawrocki S., *Rozwój form kancelaryjnych na ziemiach polskich od średniowiecza do końca XX wieku*, Poznań 1998. A.2. studiowana samodzielnie przez studenta Kopie dokumentów oraz fragmentów ksiąg wpisów z okresu późnego średniowiecza i czasów nowożytnych.
	Uzupełniająca lista lektur	Kętrzyński S., *Zarys nauki o dokumencie polskim wieków średnich*, Warszawa 1934. Maleczyński K., *Zarys dyplomatyki wieków średnich*, Wrocław 1951. Maleczyński K., *Studia nad dokumentem polskim*, Wrocław 1971. Bobowski K., *Średniowieczna dyplomatyka papieska. Przegląd edycji i opracowań*, Studia Źródłoznawcze 16 (1971), s. 171-184. Maleczyński K., Bielińska M., Gąsiorowski A., *Dyplomatyka wieków średnich*, Warszawa 1971.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.